

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní Mgr. Věrou Pazderovou, LL.M., M.A., ve věci

žalobce: **M. M.**, nar. X
státní příslušnost Uzbekistán
t. č. pobytem X
zastoupen advokátem JUDr. Matějem Šedivým
sídlem Václavské náměstí 21, Praha 1

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí ze dne 30. 8. 2024, č. j. OAM-420/ZA-ZA12-ZA17-2024,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce podal první žádost o mezinárodní ochranu dne 15. 4. 2023. V rámci poskytnutí údajů uvedl, že dne 26. 8. 2021 odcestoval na Ukrajinu a po pěti nebo šesti měsících společně s rodiči a sourozenci odjel dále do Polska, kam dorazili asi dne 24. 3. 2022. Po zhruba deseti dnech se matka a sourozenci vrátili do Uzbekistánu, žalobce zůstal s otcem v Polsku a do

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. B.

ČR přicestoval zhruba 10 dnů před podáním žádosti. Dále vypověděl, že na ukrajinsko-polské hranici jim dali razítko a řekli, že v Evropě mohou pobývat 90 dnů. Legalizaci pobytu v Polsku žalobce podle svých slov neřešil. K důvodu žádosti uvedl, že se mu v ČR líbí a chtěl by zde zůstat a studovat.

2. V rámci pohovoru k první žádosti vypověděl, že v Uzbekistánu rodiče prodali dům a matka a sourozenci žijí u strýce. Žalobce zůstal s otcem, který chtěl pracovat na Ukrajině. Matka a sourozenci se vrátili do Uzbekistánu, protože v Polsku neměli kde bydlet. Žalobce v Polsku bydlel na ubytovně a nepracoval tam. Jeho otec pracoval na stavbách. Do ČR přicestovali na doporučení krajanů, podle kterých jsou zde lepší podmínky. K dotazu, proč neodcestuje do Uzbekistánu a nevyřídí si vízum do ČR, žalobce uvedl, že by to bylo možné, pokud by odcestoval během dříve zmíněných 90 dnů jako matka a sourozenci, pokud by ale nyní chtěl jet do Uzbekistánu, „dostal by deportaci“ a nemohl by se vrátit do Evropy. Dále vypověděl, že v Uzbekistánu on a ani nikdo z rodiny žádné problémy neměl. Jestli měli rodiče dluhy, žalobce nevěděl. Do Uzbekistánu se vrátit nechtěl, protože by tam s otcem neměli, kde bydlet. U strýce, kde žije matka se sourozenci, by jich bylo už příliš mnoho.
3. Rozhodnutím ze dne 22. 5. 2023, č. j. OAM-467/ZA-ZA11-VL14-2023, žalovaný žalobci neudělil mezinárodní ochranu podle § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, neboť dospěl k závěru, že žalobce neuvedl takové skutečnosti, které by bylo možné podřadit pod některý z důvodů pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany. V odůvodnění žalovaný mimo jiné konstatoval, že ani žalobcově otci nebyla udělena žádná z forem mezinárodní ochrany.
4. Dne 20. 3. 2024 žalobce podal druhou žádost o mezinárodní ochranu. K níž vypověděl, že před zhruba dvěma a půl lety odcestoval letecky z Uzbekistánu na Ukrajinu a zhruba šest měsíců před začátkem války na Ukrajině odcestoval do Polska, kde zůstal asi dva měsíce. Poté přijel na pár dnů do Prahy, následně byl zhruba rok opět v Polsku. Na jaře roku 2023 pak přijel (automobilem) opět do ČR. Dále žalobce uvedl, že je zdravý a nemá žádná omezení ani jiné zvláštní potřeby. K důvodu žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že zde chce legálně pracovat a pozvat zde svou rodinu a příbuzné. K otázce, zda tyto důvody uvedl i v rámci řízení o jeho předchozí žádosti, žalobce uvedl: *„Ano, uváděl jsem tyto důvody. Žádné nové nemám.“*
5. V záhlaví označeným rozhodnutím žalovaný řízení o druhé žalobcově žádosti zastavil podle § 25 písm. i) zákona o azylu, neboť ji shledal nepřipustnou podle § 10a odst. 1 písm. e) téhož zákona. Jednalo se totiž o opakovanou žádost, u níž žalovaný neshledal podmínky pro připuštění k věcnému projednání podle § 11a odst. 1 téhož zákona. Žalobce k důvodům první i v opakované žádosti sdělil, že by v ČR rád legálně pracoval a pozval zde další příslušníky rodiny. Zamítavé rozhodnutí o první žalobcově žádosti potvrdil Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 23. 11. 2023, č. j. 34 Az 28/2023-55, a následně Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) odmítl žalobcovu kasační stížnost usnesením ze dne 28. 2. 2024, č. j. 9 Azs 273/2023-30. V opakované žádosti žalobce shodně jako v předchozí žádosti uvedl shodné motivy odchodu ze země původu a žádosti o mezinárodní ochranu, tj. legalizaci pobytu za účelem práce, studia či dalšího života. Nyní tvrzené důvody se tedy neliší a v Uzbekistánu nedošlo od doby posouzení první žádosti k žádné změně, která by mohla představovat novou skutečnost ve smyslu § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu.

II. Obsah žaloby

6. Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou podle § 65 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).
7. Namítl, že řízení bylo zastaveno pro duplicitu žádosti, přestože v první žádosti uplatňoval socio-ekonomické důvody, zatímco druhou postavil na humanitárních důvodech, neboť poukázal na svou špatnou ekonomickou situaci a touhu přesídlit rodinu do ČR. Žalobce našel v ČR pracovní uplatnění a na rozdíl od domovského státu je schopen si zde obstarat prostředky nutné pro obživu nejen sebe, ale i rodiny.
8. Napadené rozhodnutí je podle žalobce nepřezkoumatelné, neboť se nijak nezabývá možností udělení humanitárního azylu, příp. doplňkové ochrany. Žalovaný také dostatečně neposoudil bezpečnostní situaci v žalobcově zemi původu a nenabídl podklady, které by vyvrátily žalobcovo tvrzení o nebezpečnosti pobytu v Uzbekistánu. Žalobcova tvrzení tedy nebyla vyvrácena ani zpochybněna.
9. Proces hodnocení důkazů má být založen na jejich porovnání a následném vypořádání, a to nejprve izolovaně a poté ve vzájemném kontextu. Napadené rozhodnutí v tomto zaostává. K náležitostem odůvodnění správního rozhodnutí žalobce odkázal na rozsudek NSS ze dne 31. 5. 2017, č. j. 4 Ads 17/2007-66, a dodal, že z napadeného rozhodnutí nevyplývá, co si žalovaný myslí o důvodech žalobcových obav. Chybí zde i komparace s odůvodněním první žádosti.

III. Vyjádření žalovaného

10. Žalobní námitky podle žalovaného neprokazují nezákonnost napadeného rozhodnutí. Odkázal proto na obsah napadeného rozhodnutí a správního spisu. Z výpovědi žalobce vyplynulo, že podal žádost o mezinárodní ochranu pouze proto, že si chce zlepšit svou životní situaci, chce v ČR žít a pracovat. Vydělání si finančních prostředků za účelem zlepšení životní situace není relevantním důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Porovnání důvodů nynější žádosti s důvody první žalobcovy žádosti žalovaný provedl. Žalobce neuvedl žádnou novou skutečnost, která by svědčila o podstatné změně okolností. Takovou skutečnost nezjistil ani žalovaný.
11. K námitce nedostatečně zjištěného skutkového stavu žalovaný konstatoval, že to byl žalobce, kdo měl v řízení o mezinárodní ochraně povinnost tvrzení. Žalovaný přitom žalobci umožnil tuto povinnost splnit. Žalobce měl také možnost seznámit se s podklady rozhodnutí a vyjádřit se k nim. K podkladům se však nevyjádřil a nechtěl nic doplnit. Žalovaný je přesvědčen, že zjistil skutkový stav dostatečně a opatřil si aktuální informace o zemi původu.

IV. Posouzení žaloby soudem

12. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 30. 9. 2024, žaloba byla odeslána dne 14. 10. 2024), osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud rozhodl ve věci bez jednání v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť účastníci s tímto postupem (implicitně) souhlasili.
13. Žaloba není důvodná.
14. Žalobce brojí proti zastavení řízení o jeho druhé žádosti o mezinárodní ochranu podle § 25 písm. i) zákona o azylu z důvodu nepřípustnosti podle § 10a odst. 1 písm. e) téhož zákona.

Podle citovaného ustanovení je žádost nepřijatelná, „podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou ministerstvo posoudilo jako nepřijatelnou podle § 11a odst. 1“.

15. Při posuzování přípustnosti podle § 11a odst. 1 zákona o azylu žalovaný posoudí, zda cizinec uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které a) nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a b) svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.
16. Žalovaný shledal, že žalobce neuvedl a v řízení se neobjevily nové skutečnosti nebo zjištění ve smyslu citovaného ustanovení. Žalobcová opakovaná žádost byla totiž podle žalovaného založena na shodných důvodech jako žádost předchozí, neboť v obou případech žalobce jako důvod podání žádosti uvedl, že by v ČR rád legálně pracoval a pozval zde další rodinné příslušníky, přičemž tyto důvody již byly v předchozím řízení přezkoumány správními soudy (viz rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 34 Az 28/2023-55 a usnesení NSS č. j. 9 Azs 273/2023-30).
17. Tento závěr žalovaného má oporu ve správním spisu, neboť důvody žalobcovy nynější žádosti se překrývaly s důvody jeho předchozí žádosti (srov. výše body 1, 2 a 4). Drobná odlišnost spočívající v tom, že v rámci předchozího řízení žalobce uvedl, že by v ČR chtěl studovat, zatímco v rámci nynějšího řízení řekl, že by zde chtěl pracovat, nehraje z hlediska důvodů pro udělení mezinárodní ochrany žádnou roli a jednoznačně nezakládá důvod pro připuštění opakované žádosti k věcnému přezkumu [srov. výše citovaný § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu]. V této souvislosti soud připomíná ustálenou judikaturu, podle níž ekonomické obtíže (byť by mohly způsobovat žadateli reálné problémy v řadě oblastí života) nemohou založit důvody pro poskytnutí mezinárodní ochrany (viz např. usnesení NSS ze dne 8. 9. 2020, č. j. 8 Azs 85/2020-27, a judikaturu citovanou v jeho bodě 9, nebo usnesení NSS ze dne 19. 8. 2020, č. j. 6 Azs 185/2020-24, a judikaturu citovanou v jeho bodě 12).
18. Obdobně nerelevantní je z hlediska azylu podle § 12 a doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu žalobcovo přání „pozvat“ (jak uvedl v rámci správního řízení) či „přesídlit“ (jak uvedl v žalobě) do ČR další členy rodiny, tedy patrně matku a sourozence. Žalobce podal nyní posuzovanou žádost dne 20. 3. 2024, uplatní se tedy znění § 14a odst. 2 zákona o azylu účinné od 1. 7. 2023, které již neobsahuje možnost udělení doplňkové ochrany, pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky (pro úplnost lze dodat, že ani předchozí znění zmíněného ustanovení by neumožňovalo udělení doplňkové ochrany na základě „rodinných důvodů“, jak vysvětlil rozšířený senát NSS v usnesení ze dne 15. 2. 2024, č. j. 7 Azs 186/2022-48, č. 4589/2024 Sb. NSS, viz též např. navazující rozsudek ze dne 30. 4. 2024, č. j. 3 Azs 80/2023-27). K tomuto žalobcově tvrzení viz též dále body 30 a násl.
19. Naopak je podstatné, že ani v předchozím ani nynějším řízení žalobce neuvedl žádné důvody, které by bylo možné alespoň potenciálně podřadit pod některý z důvodů pro udělení mezinárodní ochrany a které by vyžadovaly bližší posouzení. Pro přijetí opakované žádosti k věcnému projednání nestačí uvedení jakýchkoliv jiných skutečností oproti předchozí žádosti, ale uvedení nových skutečností nebo nově nastalé okolnosti musí splňovat určitou „kvalitu“ – musí svědčit o tom, že by žadatel mohl být vystaven pronásledování nebo že mu hrozí vážná újma a zároveň žadatel je v předchozím řízení neuvedl bez vlastního zavinění. Taková tvrzení, která by odůvodňovala opětovné meritorní

posouzení žádosti, žalobce neuvedl.

20. Odůvodnění napadeného rozhodnutí proto plně odpovídá skutkovým okolnostem, tedy tvrzením samotného žalobce, která se s důvody pro udělení mezinárodní ochrany zcela mýjela. Tvrzení, podle kterého žalovaný neporovnal důvody předchozí a nynější žádosti, nemá oporu v napadeném rozhodnutí. Nesouhlas s výsledkem řízení nelze zaměňovat za nepřezkoumatelnost nebo nedostatečné zjištění skutkového stavu.
21. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že podle ustálené judikatury je primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany samotný žadatel a z obsahu jeho žádosti se pak v následujících fázích vychází, správní orgán zjišťuje skutkový stav v rozsahu možných důvodů udělení mezinárodní ochrany, které vycházejí právě z žadatelovy žádosti, respektive z dalších jím uváděných tvrzení (srov. např. usnesení NSS ze dne 20. 6. 2013, č. j. 9 Azs 1/2013-38, či ze dne 11. 12. 2015, č. j. 5 Azs 134/2014-48, nebo ze dne 2. 6. 2020, č. j. 10 Azs 448/2019-34).
22. Žadatel je tím, kdo v řízení ve věci mezinárodní ochrany nese břemeno tvrzení a jeho žádost je posuzována z hlediska skutečností, které označí jako důvody k jejímu podání (např. usnesení NSS ze dne 11. 12. 2015, č. j. 5 Azs 134/2014-48, ze dne 19. 1. 2017, č. j. 2 Azs 272/2016-47, a ze dne 16. 1. 2019, č. j. 8 Azs 239/2018-39, nebo rozsudky ze dne 26. 10. 2016, č. j. 1 Azs 214/2016-32, či ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009-65). Představa, že by správní orgán sám (bez jakéhokoli tvrzení žadatele) zjišťoval pronásledování či potenciální ohrožení konkrétního žadatele o azyl v zemi jeho původu, je zcela nereálná. Jedině žadatel sám nejlépe ví, z jakých důvodů svou zemi původu opustil, zda byl pronásledován a proč. V průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany musí žadatel uvést veškeré relevantní důvody, na jejichž základě poté správní orgán jeho žádost posoudí (např. usnesení NSS ze dne 19. 7. 2016, č. j. 7 Azs 78/2016-23, nebo již citované usnesení č. j. 8 Azs 239/2018-39).
23. Povinnost zjistit skutečný stav věci má správní orgán v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl (viz např. usnesení NSS ze dne 22. 1. 2020, č. j. 7 Azs 334/2019-26, bod 10, nebo ze dne 8. 9. 2011, č. j. 7 Azs 29/2011-53, a judikaturu tam citovanou). Hodnocení konkrétní situace se vždy děje v návaznosti na skutková tvrzení žadatele. V tomto případě však žalobce žádnou újmu, která by mohla být relevantní z hlediska zákona o azylu, vůbec netvrdil.
24. Žalobní tvrzení, podle kterého žalovaný nevyvrátil ani nezpochybil žalobcovo tvrzení o nebezpečnosti pobytu v Uzbekistánu a v této souvislosti dostatečně neposoudil bezpečnostní situaci v žalobcově zemi původu, nemá oporu ve výpovědi žalobce ve správním řízení.
25. Žalobce totiž žádné nebezpečí nebo újmu, které by mu mohly v případě návratu do Uzbekistánu hrozit, vůbec nezmiňoval. S ohledem na výše uvedenou judikaturu nelze žalovanému vytýkat, že zjišťoval skutkový stav a shromažďoval informace o zemi původu v rozsahu důvodů, které žalobce v průběhu správního řízení uvedl. Nad rámec toho shromáždil informace o zemi původu i v širším rozsahu, z nichž ověřil, že občanům Uzbekistánu, kteří žili delší dobu v zahraničí nebo podali žádost o mezinárodní ochranu, nehrozí po návratu takové nebezpečí, které by mohlo být z hlediska mezinárodní ochrany relevantní. Žalobce měl možnost se s těmito informacemi seznámit a vyjádřit se k nim. Této možnosti však nevyužil.
26. Nyní v žalobě ani konkrétní neuvádí, jakou údajnou hrozbu mě žalovaný opomenout nebo

posoudit nedostatečně. Žalobní tvrzení se v podstatě omezuje na výtku „typové nezákonnosti“, která není ukotvena v žádných skutkových okolnostech ani není individualizována ve vztahu k žalobci. Toto zcela obecné tvrzení proto nemůže aktivovat povinnost úplného a *ex nunc* soudního přezkumu ve smyslu čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“). Takovéto posouzení totiž soud „provádět nemusí, jestliže konstatuje, že tyto důvody nebo skutečnosti byly uplatněny v pozdní fázi řízení o oprávněm prostředku nebo nebyly dostatečně konkrétní, aby mohly být náležitě posouzeny, nebo jedná-li se o skutkové okolnosti, jestliže konstatuje, že tyto okolnosti nejsou významné nebo nejsou dostatečně odlišné od okolností, k nimž již rozhodující orgán mohl přihlédnout“ (rozsudek Soudního dvora EU ze dne 4. 10. 2018, C-652/16, *Ahmedbekova*, výrok č. 6 a bod 103). Žalobcovo tvrzení se nejenže poprvé objevuje až v žalobě bez vysvětlení opožděného uplatnění, především je ale natolik obecné, že jej nelze náležitě posoudit.

27. Lze proto připomenout také rozsudek ze dne 11. 11. 2020, č. j. 1 Azs 288/2020-27, v němž Nejvyšší správní soud zdůraznil, že čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice neobsahuje požadavek, aby soudy ve správním soudnictví postupovaly *ex officio* a aktivně dohledávaly případné nové důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Takový postup by byl v rozporu s výše citovanou konstantní judikaturou, která zásadně vychází z premisy, že je to žadatel o mezinárodní ochranu, který je povinen označit azylově relevantní důvody, přičemž není úkolem správního orgánu (tím spíše pak správního soudu), aby za něj tyto důvody domýšlel. Dále lze odkázat také na rozsudek ze dne 22. 8. 2024, č. j. 9 Azs 280/2023-29, bod 27, ve kterém Nejvyšší správní soud upozornil, že procedurální směrnice umožňuje prolomit § 75 odst. 1 s. ř. s., nikoliv odstavec 2 téhož ustanovení, podle kterého soud přezkoumá napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů.
28. Soud proto uzavírá, že žalovaný se vyjádřil ke všem jednotlivým skutečnostem tvrzeným žalobcem a posoudil je optikou § 11a zákona o azylu, přičemž dospěl ke správnému závěru, že nové meritorní posouzení neodůvodňují. Tento závěr žalobce v žalobě účinně nezpochybnil.
29. Z výše uvedeného je také již zřejmá zjevná nedůvodnost obecného žalobního tvrzení, podle kterého v napadeném rozhodnutí chybí posouzení doplňkové ochrany. Jak již soud zdůraznil výše, žalobce neuvedl taková tvrzení, která by odůvodňovala připuštění žádosti k věcnému projednání. Z tohoto důvodu byla žalobcova opakovaná žádost nepřipustná, a žalovaný ji tedy neposuzoval meritorně (ale pouze pohledem § 11a zákona o azylu), a proto mu nelze vytýkat, že se v odůvodnění napadeného rozhodnutí věcně nezabýval doplňkovou ochranou (viz § 10a odst. 2 zákona o azylu, podle kterého se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany, je-li žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná).
30. Žalobce dále tvrdil, že mu měl být udělen humanitární azyl. Soud předně opětovně odkazuje na § 10a odst. 2 zákona o azylu (viz předchozí odstavec). V rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřipustnost se proto neposuzují ani důvody zvláštního zřetele hodné, které by mohly odůvodňovat udělení humanitárního azylu (viz např. usnesení NSS ze dne 13. 5. 2021, č. j. 1 Azs 95/2021-24, bod 8, nebo ze dne 14. 1. 2021, č. j. 4 Azs 93/2019-54).
31. Žalovaný však může z důvodů hodných zvláštního zřetele posoudit podanou opakovanou žádost jako přípustnou (§ 11a odst. 4 zákona o azylu). Pokud by na základě tohoto

ustanovení byla žádost přijata k věcnému projednání, mohl by žalovaný posoudit i případné důvody pro udělení humanitárního azylu.

32. Výkladem § 11a odst. 4 zákona o azylu se Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku ze dne 21. 6. 2019, č. j. 2 Azs 101/2019-74, podle kterého při rozhodování podle § 11a odst. 4 zákona o azylu postupuje žalovaný podobně jako v případě § 14 téhož zákona, neboť i v § 11a odst. 4 je užito kombinace neurčitěho právního pojmu („důvodů hodných zvláštního zřetele“) a správního uvážení („ministerstvo může“). Žalovaný tak obecně musí uvedený neurčitý právní pojem vyložit a aplikovat s ohledem na odborné posouzení v každém jednotlivém případě, avšak rozhodnutí, zda žadatelovu žádost posoudit jako přípustnou, či nikoliv, je už v jeho diskreční pravomoci, která je relativně široká a omezena pouze zákazem libovůle, jenž pro orgány veřejné moci vyplývá obecně z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu.
33. Správní soudy pak přezkouvávají úvahu žalovaného o nevyužití diskrečního oprávnění uvedeného v § 11a odst. 4 zákona o azylu pouze v omezeném rozsahu, tedy zda rozhodnutí žalovaného nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry.
34. V rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřípustnost však podle citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu *není nezbytné výslovně uvést*, že žalovaný neshledal důvody k uplatnění § 11a odst. 4 zákona o azylu, *pokud* všechny okolnosti, které vedle toho, že musely být zkoumány (a byly zkoumány) jako údajné nové důvody tvrzené žadatelem o azyl, by mohly být rozumně představitelné jako důvody zvláštního zřetele hodné, byly v rámci řízení o opakované žádosti vzaty v úvahu ve své skutkové dimenzi (žalovaný zkoumal, zda jsou stejné, anebo nové oproti důvodům v žádosti předešlé) i v dimenzi právní, tedy z hlediska dopadů na životní poměry žadatele. Pokud žalovaný dospěl k závěru, že není důvodu měnit něco na hodnocení těchto okolností oproti jejich předešlému posouzení, implicitně shledal, že případ žadatele je případem běžným, neobsahujícím zvláštní, mimořádné, předem typově nedefinované (neboť obtížně předvídatelné) důvody, které by měly vést k uplatnění svého druhu mimořádné klausule pro mimořádné okolnosti, již zmocnění ke správnímu uvážení ve zmíněném ustanovení je. Uvedené závěry Nejvyšší správní soud potvrdil také ve své následné judikatuře (viz usnesení ze dne 13. 4. 2021, č. j. 7 Azs 46/2021-27, bod 11, ze dne 3. 11. 2020, č. j. 2 Azs 138/2020-35, bod 14, nebo ze dne 9. 1. 2020, č. j. 5 Azs 199/2019-27).
35. Tak tomu bylo i v nyní posuzované věci. Žalovaný uvedl, že *„neshledal důvody pro opakované posuzování žádosti výše jmenovaného o udělení mezinárodní ochrany ve vztahu k jím uváděným důvodům, neboť ten neuvedl žádnou novou skutečnost ve smyslu zákona o azylu, která by odůvodňovala opětovné vedení správního řízení a opětovné hodnocení důvodů odchodu žadatele o udělení mezinárodní ochrany z vlasti a obav z návratu do vlasti“*. Tato část navazuje na vypořádání se s důvody druhé žádosti žalobce, v níž žalovaný poukázal na to, že v opakované žádosti žalobce shodně jako v předchozí žádosti uvedl shodné motivy odchodu ze země původu a žádosti o mezinárodní ochranu, tj. legalizaci pobytu za účelem práce, studia či dalšího života. Žalovaný se tedy zabýval všemi okolnostmi, které žalobce ve své žádost uvedl, a porovnal je s žádostí předchozí. Stručnost odůvodnění je dána stručností žalobcových tvrzení.
36. Vyjádřil-li žalobce ve správním řízení přání, že zde chce *„pozvat svoji rodinu a příbuzné“* (viz

č. listu 7 správního spisu), nejednalo se o tvrzení, které by vyžadovalo v napadeném rozhodnutí samostatnou výslovnou úvahu z hlediska § 11a odst. 4 zákona o azylu. Vyslovení takového přání totiž není rozumně představitelné jako důvod zvláštního zřetele hodný ve smyslu zmíněného ustanovení.

37. Pokud za této situace žalovaný uzavřel, že žalobce uvedl pouze důvody již jednou přezkoumané, příp. důvody, které jednoznačně neodůvodňovaly přehodnocení dříve přijatých závěrů, implicitně tak shledal, že případ žalobce je případem běžným, nikoliv zvláštním a mimořádným, který by bylo třeba považovat za případ zvláštního zřetele hodný. Z rozhodnutí jako celku je dostatečně zřejmé, že žádné důvody hodné zvláštního zřetele žalovaný v případě žalobce neshledal (srov. rozsudek č. j. 2 Azs 101/2019-74, bod 30).
38. Soud neshledal, že by žalovaný v tomto hodnocení překročil meze správního uvážení, které je mu svěřeno. Žalobce totiž skutečně netvrdil, žádné důvody, které by mohly být rozumně představitelné jako důvody zvláštního zřetele hodné. Žalobní tvrzení, podle kterého byla žalobcova druhá žádost založena na humanitárních důvodech, pak zůstalo ve zcela obecné rovině a nadto neodpovídá tvrzením, která žalobce uvedl ve správním řízení, nebylo proto způsobilé závěry žalovaného účinně zpochybnit.
39. V posuzované věci tak byly naplněny podmínky rozsudku č. j. 2 Azs 101/2019-74, za kterých rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřípustnost podle § 11a odst. 1 zákona o azylu z hlediska přezkoumatelnosti ob stojí, aniž by v něm musela být výslovně obsažena úvaha, proč žalovaný nevyužil diskrečního ustanovení § 11a odst. 4 téhož zákona.
40. S ohledem na vše výše uvedené, je námitka nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí lichá. Žalovaný zjistil stav věci v rozsahu, který byl potřebný pro posouzení podmínek aplikace § 25 písm. i) ve spojení s § 10a odst. 1 písm. e) a § 11a odst. 1 zákona o azylu.
41. Soud se ztotožňuje s žalovaným, že životní situaci žalobce je třeba řešit prostřednictvím zákona o pobytu cizinců, nikoliv zákona o azylu. Mezinárodní ochrana je specifickým institutem sloužícím jako štít lidem, kterým hrozí v jejich vlasti pronásledování či vážná újma ve smyslu zákona o azylu, nikoli univerzálním nástrojem pro legalizaci pobytu. Pokud má žalobce zájem žít v ČR, je třeba, aby o to usiloval prostřednictvím institutů zákona o pobytu cizinců.

V. Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

42. Soud neshledal žalobu důvodnou a nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout i bez námítky, proto žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
43. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení o žalobě žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 31. prosince 2024

Mgr. Věra Pazderová, LL.M., M.A., v. r.
soudkyně